

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№12 (157) грудень 2017 р.

У Луцьку відзначили Собор волинських святих та 25-ліття відродження Волинської православної богословської академії. Про подію читайте на с. 5

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

24 грудня – преподобного Никона Сухого, Печерського, у Ближніх печерах

Преподобний Никон уособлює покірність Творцю за послані випробування. Названо його Сухим тому, що, перебуваючи в полоні, від тортур зійшов кров'ю, всохся, але палав любов'ю до Бога і по смерті прийняв нетління свого тіла.

Никон був сином багатих і знатних батьків, що проживали у Києві. Проте вже в молоді роки заради Ісуса Христа він залишив усе багатство і став ревним ченцем Києво-Печерського монастиря.

У 1096 році, коли на столицю напав половецький хан Боняк, печерські ченці Никон, Евстратій та інші потрапили в полон, були закуті в залізні кайдани. Якийсь христолобець прибув із Києва і хотів викупити Никона з полону, але той відмовився, викуплено було багато інших

невільників. Повернувшись, він розповів про блаженного Никона його родичам і ті негайно прибули до землі половецької, маючи великі статки для викупу. Проте блаженний дав їм таку відповідь: «Не витрачайте даремно своє майно. Адже якби хотів Господь мати мене вільним, то не віддав би до рук оцим беззаконникам, тому, що Сам віддає в тяжкий полон тих, кого хоче».

Половці, зрозумівши велику вигоду для себе із викупу Никона, зробили все можливе, аби його подальше перебування у полоні стало нестерпним, – і все заради того, щоб він згодився і подав вістку своїм батькам щодо викупу. Проте ніякі фізичні страждання не здолали його стійкого духу, основаного на глибокій вірі у Господа.

Його ревну відданість вірі зауважив Творець: за час перебування в неволі було багато чудес від

блаженного Никона. Він благодатно зцілював невольників, які занедужали з голоду, тяжких робіт і нестатків, та ще й учинив так, що вони таємно втекли додому.

Його господар-половець теж важко захворів і вже збирався помирати та наказав своїм жінкам і дітям розірвати Никона на своїй могилі. Проте блаженний, прозрівши, що той половець урешті покається, своїми молитвами до Господа зцілює його і себе вберіг від тілесної смерті.

Преподобний Никон увесь час молиться Господу і дякував йому за все, а своїм мучителям якимось відповідав: «Христос звільнить мене з рук ваших задарма. Явився мені брат мій Евстратій і сказав: "На третій день будеш ти в монастирі ради молитов святих Антонія і Феодосія та тих чорноризців, що з ними"... Хазяїн-половець перелякався, що Никон утече, та й перерізав йому сухожилля

на ногах і приставив до нього послену варту. Проте вже третього дня о шостій годині випробування невольника на стійкість дали конкретні плоди – незримо його було перенесено до печерської церкви Пресвятої Богородиці в той час, коли там на Божественній Літургії почали співати причасний стих. Тут же біля преподобного зібралась уся братія й почала розпитувати, де він узався. Спочатку Никон хотів утаїти те велике чудо, що з ним сталося, та все ж довелось йому відкрити істину. Кайдани було знято й перековано на потреби вівтаря.

Минуло чимало часу, доки із половцями було укладено мир. Проте перебування Никона у полоні вплинуло на свідомість його поневолевача. Той половець, що тримав преподобного, приїхав до Києва та з цікавості зайшов до Печерського монастиря. Яке ж було його

здивування, коли він побачив свого колишнього бранця! Про всі події він розповів ігумену і братії. Сам же прийняв рішення не повертатися на батьківщину і разом з усіма своїми родичами прийняв Хрещення, а згодом і чернечий постриг та був прислужником у Никона до кінця його днів.

Преставився преподобний 11 грудня 1101 року. Мощі його спочивають у Ближніх (Антонієвих) печерах, а пам'ять відзначається ще 28 вересня (11 жовтня) разом зі всіма Києво-Печерськими угодниками, що в Ближніх печерах спочили, та в другу неділю Великого посту.

Свята Православна Церква закликає віруючих звертатися до цього чудотворця під час важких випробувань та скорбот, особливо тих, хто в неволі.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 2 грн 49 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Священик духовно підтримав юних спортсменів

Протоієрей Володимир Труш, настоятель луцької парафії Йоана Предтечі та військової капелан, 21 жовтня взяв участь у благодійному фестивалі бойових мистецтв.

Перед початком дійства душпастир відправив молебень та благословив учасників, наголосивши: такі заходи пропагують здоровий спосіб життя серед юного покоління.

Під час фестивалю, що відбувся у Палаці культури міста Луцька за підтримки, зокрема, капеланської служби єпархії, збирали кошти, які військові священики передають для потреб воїнів на Донбасі.

Керуючий єпархією привітав Патріарха з річницею інтронізації

Митрополит Луцький і Волинський Михайл взяв участь у Богослужіннях із нагоди 22-ліття зведення на первоієраршу кафедру Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета.

За повідомленням сайту *Cerkva.info*, у столичному кафедральному соборі Рівноапостольного князя Володимира Великого 21 жовтня відправили Всенічну, а 22-го жовтня – Літургію та подячний молебень.

У ВПБА вишивали карту України

24 жовтня викладачі та студенти Волинської православної богословської академії взяли участь в акції «Україна моя вишивана». Кожен мав змогу зробити хоча б один стібок на полотні з контурами Батьківщини.

Як повідомляє сайт *Vpba.org*, акція проводиться з метою об'єднання різних спільнот України для її духовного процвітання. Розпочалося дійство на Тернопільщині. Після цього карта мандрувала по Львівщині та Рівенщині, а згодом потрапила на Волинь.

У Луцьку вшанували покровителя капеланів

25 жовтня, в день святителя Мартина Милостивого, єпископа Турського, який вважається покровителем капеланів, відбулися Богослужіння та заходи.

Святковий молебень у кафедральному соборі Святої Трійці очолив головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак. У слові отця подякував Богу за те, що сьогодні всі капелани живі й готові духовно підтримувати українське військо. Також висловив надію, що «наша молитва допоможе в найближчому часі здобути мир після звільнення своєї землі».

Відтак очільник військової частини 1141 Національної гвардії України підполковник Василь Гуртовський вручив капеланам подяку за душпастирську опіку.

Потому капелани відслужили заупокійну літію біля стенда загиблих воїнів, що на Театральному майдані. Її очолив луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк. Священик зауважив, що не так важливо, якою мовою ми розмовляємо, – головне, що ми служимо Богу та Україні, а тому і перемога буде за нами.

Опісля відбулася прес-конференція військових капеланів. Участь у ній взяв митрополит Луцький і Волинський Михайл та єпископ Кропивницький і Голіванівський Марк, який цього дня перебував із візитом у нашій єпархії. Духовенство розповіло про сучасні реалії служіння душпастирів на війні.

Архієрей освятив відділення медцентру «Благомед»

Митрополит Михайл 26 жовтня освятив нові відділення хірургії одного дня та консультативно-діагностичне відділення у медичному центрі «Благомед».

Із владику молилися духовенство кафедрального собору Святої Трійці, засновниця закладу Світлана Мікуліч, головний лікар Ольга Назаревич, представники влади та громадськості.

«Благомед» – це приватний лікувально-профілактичний заклад, оснащений сучасним високоточним обладнанням для

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

Неділя 28-ма після П'ятдесятниці

«...Один чоловік справляв велику вечерю і запросив багатьох. І коли настав час вечері, послав раба свого сказати запрошеним: ідіть, бо все вже готове. І почали всі, ніби змовившись, вибачитися. Перший сказав йому: я купив землю і мені треба піти і оглянути її; прошу тебе, вибач мені. Другий сказав: я купив пар волів та йду випробувати їх; прошу тебе, вибач мені. Третій сказав: я одружився і через те не можу прийти. І, повернувшись, раб той розповів про це господареві своєму. Тоді, розгнівавшись, господар сказав рабові своєму: піди на дороги і загороди і умовляй прийти, щоб наповнився дім мій. Бо кажу вам, що ніхто з тих запрошених не покуштує моєї вечері, бо багато званих, та мало обраних» (Лк. 14:16–24).

Євангельське читання завершується дуже важливими словами: «багато званих, та мало обраних». Господь, Який створив світ для того, щоб поділитися з ним вічною Божественною радістю, зустрічається в цьому світі з холодною відмовою; Він закликає всіх – але вибір залежить від нас; Він усіх створив любов'ю для радості й вічного життя – але ми повинні відповідати на любов любов'ю і ввійти в радість, яку нам пропонує Господь.

Картина з Євангелії проста і так точно описує всі стани нашої душі, всі причини, за якими нам «немає часу» на Бога, немає інтересу до вічності.

А чи не запрошує нас Творець кожної неділі до храму на бенкет духовності? Чи не пропонує Він нам зцілення душі й повноводного джерела душевного спокою? Більше того, Божий промисел дає всім таку можливість – неділя, як правило, є вихідним святковим днем, де не повинно бути щоденних побутових справ. У неділю, як ми знаємо, не можна братися за виконання трудової роботи. Проте йти у вихідний до храму на зустріч із Тим, Хто запрошує, не кожен поспішає. Чому? Причин назбирається набагато більше, аніж у цій притчі. Хочеться довше поспати, поніжтисся у ліжку, розслабитися, зрештою, не думати ні про що...

Часто до храму ідуть ті, хто має певну

проблему – зі здоров'ям, сімейними негараздами, побутовими незгодами...

Причин назбирається теж багатьох. Але в одному та іншому випадку причини залишаються причинами. Одні – аби не піти на запросини, інші – аби піти на гостину Богу. Але ж у притчі Господар просить прийти гостей, аби поділитися радістю і мати приємність від спілкування. Тобто живий контакт із Господом знівелює ті земні закорузли побутом причини, які не пускають нас до храму, або ж, навпаки, кличуть по допомогу як до останньої інстанції.

Шлях до Божої гостини відкритий кожному вірянину завжди. Господь радий нас бачити, чути і ладен завжди прийти на допомогу.

Христос каже: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я заспокою вас...». Станете в Царстві Божому – і все буде прозоро: і помисли розуму, і ведення серця, і прагнення волі, і любов: усе буде, як кришталі, прозоро... А ми відповідаємо: Ні, Господи, на це буде свій час: дай

вечерпати землю, на якій ми живемо... І черпаємо, і живемо, і закінчується тим, що, за словом Божим у Старому Завіті, давши нам усе, що вона тільки могла дати, земля назад бере все, що вона сама дала і що Господь дав: «ти земля, і в землю повернешся...». І тоді куплене поле виявляється могильним полем, тоді праця, яка нас відірвала від Бога, від живих стосунків з людьми, від живих розмов із Ним, розсіюється навіть у пам'яті людей; тоді земна любов, яка здавалася такою великою, представляється нам, коли ми встанемо у вічності, вузькою тюремною камерою...

«Багато званих» на гостину духовності не зовсім відображає точну кількість. Покликаний на вечерю, по суті, кожен, і Творець радий бачити та піклуватися про його душу та Царство Небесне. А те, що «мало обраних», – означає далеко не вибір Божий серед людей на Його увагу та любов. Мало грішників, які обрали для себе милість Усевишнього, поставивши її на перший план, поступившись довгим списком аж надто важливих для себе речей, які заважають прийти на званий обід зі Спасителем.

Господь щоденно кличе кожного із нас на розмову для спасіння. Та чи чуємо ми Його запрошення і чи готові відгукнутися на його поклик?

Віталій КЛИМЧУК

якісної діагностики хворих із різноманітними патологіями.

Якого числа

Димитрівська поминальна субота?

На догоду російській ідеології УПЦ (Московського Патріархату) переносить всезагальне поминання спочилих на тиждень раніше, ніж належить згідно з церковним уставом.

Щорічно в суботу, яка передує святу великомученика Димитрія Солунського, слід творити поминання всіх од віку померлих православних християн. Зокрема, загиблих воїнів та батьків.

Шанування цього великого святого проводиться 8 листопада. Отже, Поминальниця в 2017-му припадає на суботу, 4 листопада.

У цей же день – Казанської ікони Божої Матері: свято, яке встановили в подяку за визволення Москви від поляків 1612 року. Образ дуже пошановується Російською Церквою. А ще 4 листопада – день військової слави Росії, «День народного єдинства» – ідеологічно важливе торжество для московської імперії. Тому не дивно, що коли стається збіг – РПЦ, а отже й УПЦ (МП) як її складова частина, проводить Димитрівську поминальну суботу на тиждень раніше.

Чому цього не робить Українська Православна Церква Київського Патріархату? Звісно, не тому, що ми не шануємо Казанського образу. Православні українці з благоговінням ставляться до всіх ікон Пресвятої Богородиці. Проте, на глибоке переконання духовенства

нашої Церкви, насамперед потрібно шанувати ті святині та духовні традиції, які Господь відкрив для українського народу. Хто ж це зробить, як не ми, правда?

За словами митрополита Луцького і Волинського Михайла, трагедія в тому, що нас століттями виховували в російських православних традиціях. Про реліквії північних сусідів ми знаємо більше, ніж про свої. Наприклад, чи багато волинян пам'ятають да-ти особливих вшанувань Волинської, Холмської, Тростянецької чудотворних ікон Божої Матері? Складається враження, що Казанську знають і люблять більше.

Прикро, що духовенство УПЦ (Московського Патріархату) підтримує таку негативну інертність. А в час, коли Україна потерпає від російської агресії, це боляче ще більше. Не дивно, що владика Михайл висловлюється категорично: «Хто з духовенства в нашій країні благословляє переносити Димитрівську поминальну суботу, підносячи таким чином шанування Казанської ікони вище за інші, зокрема, в Україні прославлені образи Пресвятої Богородиці, – той є церковним сепаратистом».

Владика: храм – це повнота благодаті Святого Духа

Митрополит Луцький і Волинський Михайл наголосив на важливості перебування у храмі. Про це архієрей розповідав 29 жовтня під час проповіді на завершення Божественної Літургії у неділю 21-шу після П'ятдесятниці в кафедральному соборі Святої Трійці.

Вископреосвященний пояснює, що Господь чує наші молитви скрізь: і вдома, і на вулиці чи навіть у лісі. Звичайно ж, якщо ми звертаємося до Нього щиро. Проте саме у храмі відбувається безпосередній контакт людини із Богом через Причастя.

«Храм – це повнота благодаті Святого Духа», – зазначає керуючий єпархією. Адже саме тут Господь очищає від гріховності та наповнює благодаттю людську душу. Якщо ж цього не відбувається, то інші сили заповнюють її. Архієпископ пояснив, що протягом усього життя потрібно збирати благодать, яку дає нам Бог, бо саме від цього залежить, наскільки наша душа буде наближена до Всевишнього і чи потрапить у Царство Небесне.

Тому на завершення владика Михайл побажав, аби милосердний Господь Своєю благодаттю допоміг нам перебувати постійно із Ним.

У Луцьку вшанували загиблих в АТО волинян

29 жовтня в обласному центрі відбулися заходи, на яких згадали краян, котрі загинули на Донбасі.

Розпочалися заходи у кафедральному соборі Святої Трійці із заупокійної літії, яку очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Потому в обласному муздраттеатрі відбувся вечір-реквієм «Пам'ятай, Україно, Героїв своїх», який розпочали із заупокійної літії по загиблих бійцях. Її відслужили військові священики.

Головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак вручив медаль «За жертвенність» матері полеглого бійця та голові ГО «Члени родин загиблих в АТО „Надія“ Любові Карабан».

Відтак учасники дійства вшанували бійців покладанням квітів до фотостенда «Герої „Небесної сотні“». Загинули за єдність України», що на Театральному майдані, та на алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

ЛНТУ представив макет будівель братства

У рамках відзначення 400-ліття Луцького Хрестовоздвиженського братства 1 листопада в обласному центрі відбулася презентація макета комплексу споруд цієї православної організації, якими вона користувалася у XVIII ст.

Студенти Луцького національного технічного університету спільно з Музеєм історії Луцького братства відтворили вигляд

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

будівель із гіпсу та глини. До наших днів збереглися лише церква (частково) та будинок монастиря, тож макет, що перебуватиме в постійній експозиції музею, наочно демонструє розмах діяльності братчиків у минулому.

У представленні взяли участь, зокрема, очільник ГО «Луцьке Хрестовоздвиженське братство (відроджене)» Андрій Бондарчук, ректор ЛНТУ Петро Савчук, завідувач музею Олена Бірюліна.

Владика благословив співочий фестиваль

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 2 листопада взяв участь у відкритті фестивалю авторської пісні та співаної поезії «Оберіг».

У Палаці культури обласного центру архієрей привітав організаторів та учасників заходу і благословив їх.

У Луцьку німці вшанували загиблих українських героїв

Делегація із німецької землі Ліппе віддала шану «Небесній сотні» та всім, хто поклав свої життя у війні проти російських окупантів.

2 листопада перед фотостендом, що знаходиться на Театральному майдані, староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець на прохання гостей відправив заупокійну літію. Оскільки о. Володимир володіє німецькою, то Господню молитву «Отче наш» виголосив по-німецьки. Відтак іноземні гості вшанували полеглих покладанням квітів.

Мета візиту німецької делегації в Луцьку – співпраця щодо соціальної роботи з молоддю. Також вона взяла участь у відкритті днів Німеччини, які тривають в обласному центрі.

Вице-канцлер єпархії зустрівся з капеланами «Пласту»

Протоієрей Олександр Безкоровайний, вице-канцлер і старший капелан єпархії, взяв участь в обговоренні співпраці капеланів національної скаутської організації «Пласт».

Зустріч відбулася 2 листопада в Центрі ім. Митрополита Андрея (Шептицького) Українського католицького університету, що у Львові.

Делегація єпархії відвідала місто Дніпро

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл та ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин побували в Дніпрі.

На запрошення єпископа Дніпровського і Криворізького Симеона 5 листопада вони взяли участь у Богослужінні з нагоди освячення головного єпархіяльного храму Ікони «Несподівана радість». Свято очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Також у рамках візиту Святейшого керуючий Волинською єпархією відвідав найбільший у світі єврейський культурний центр «Менора».

Докладніше про подію можна прочитати на сайті Cerkva.info.

Жидичин: освячено образи покровителів нотаріусів

У домовому храмі Преподобного Миколи Святоші, князя Луцького, монастиря Святого Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького благочиння, декан монастирів єпархії та намісник цієї обители архимандрит Константин (Марченко) освятив ікони мучеників Маркіана і Мартирія. Це відбулося 7 листопада, в день ушанування пам'яті цих Божих угодників, які вважаються покровителями нотаріусів.

Освячення реліквій, які тепер постійно перебуватимуть у цьому храмі, було спільним починком Жидичинського монастиря та представників Нотаріальної палати України у Волинській області.

У слові о. Константин, звертаючись до присутніх нотаріусів, зазначив: «Відтепер ви всі будете мати можливість у складні

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

28 ЛИСТОПАДА РОЗПОЧАВСЯ РІЗДВЯНИЙ ПІСТ

У народі він зветься Пилипівкою, тому що цього дня ми згадуємо пам'ять апостола від 12-ти Филипа. Але Різдвяний піст прив'язаний саме до Різдва, а не до постаті Филипа. Проте, як ми знаємо, в церковному календарі немає просто збігів обставин. Отже, варто пошукати духовний зміст — спробувати віднайти значення постаті апостола Филипа для різдвяного постування.

Пилипівка: дорога до Богопізнання

Для цього зануримося в євангельський текст. Точніше – пригадаймо Таємну Вечерю та розмову апостолів зі Спасителем. Саме Филип тоді наважився поставити запитання, як то кажуть, руба, та промовити: «Господи, покажи нам Отця, і достатньо для нас...», на що почув від Спасителя такі слова: «Стільки часу Я з вами, і ти не знаєш Мене, Филипе? Той, хто бачив Ме-

Пилипівки встановлене як обов'язкове у понеділок, вівторок та п'ятницю. Це варто пояснити окремо: справа в тому, що завжди в практичному житті православних вірян застосовувалися дві традиції: загальноприйнята для мирян та традиція східних пустельних монастирів. І ось термін «сухоядіння» стосується передусім саме чернечих обителей на Сході (Єгипет, Палестина).

При цьому сухоядіння зовсім не передбачає утримання від води або іншої рідини. Пити можна і треба. Просто під цим терміном мається на увазі меню, зі складу якого вилучені вино та олія. Натомість будь-який суп, каша та овочі – в тому числі й оброблені – вживати дозволяється. Але найголовніше те, що це режим харчування в монастирі. Так само, як і традиція постувати в понеділок – освячуючи постом ангельський

не, бачив Отця».

Ця відповідь Христа Филипіві лягла в основу богословського обґрунтування єдиносущності Сина та Отця. Отже, для нас цей апостол – святий, який допомагає в процесі Богопізнання. Відраджаючись у 40-денну духовну подорож до вишесвітських ясел, завдяки йому розуміємо: це – не просто підготовка до свята з усіма його веселощами. Це – наша дорога Богопізнання, пройшовши якою та схилившись перед Дівою і Богонемовлям, ми зможемо усвідомити величезне та незбагненне Таїнство Втілення Невмістимого Бога в наш матеріальний світ.

Історія посту

Перші згадки про Різдвяний піст зустрічаємо в IV столітті. Проте тоді він був набагато коротший – тривав лише тиждень перед Різдвам. Саме таким він залишився у Вірменській Апостольській Церкві.

Тим часом у Візантії в 1166 році, за часів імператора Мануїла та Патріарха Луки Хрисоверга, відбулося «переформатування» Пилипівки на 40-денний піст.

Услід за греками вже невдовзі почали багатоденне різдвяне постування і наші благочестиві предки, впроваджуючи цю традицію насамперед у монастирях Київської Русі, звідки вона розповсюдилася і на мирян.

Що їсти, а що ні?

Харчовий регламент цього посту не є суворим – протягом майже всього часу, за винятком кількох днів перед Різдвам, можна вживати рибу та олію. При цьому в жодному разі не можна зловживати алкоголем (як і в будь-який інший час).

Звісно, харчові обмеження не стосуються тих, хто має певні потреби через стан здоров'я, – вагітних, матерів-годувальниць, літніх, хворих, тих, хто важко працює, та малих дітей. В усіх цих випадках варто вмикати здоровий глузд, і якщо немає можливості тримати піст фізичний, обмежувати себе в іншому – в розвагах та задоволеннях. При цьому варто пам'ятати слова Йоана Золотоуста: «І молитва, і піст даремні для тебе, коли ти не прикрашений вірою, надією та любов'ю».

Постувати «сухоядінням»?

Зараз у багатьох джерелах можна знайти такий термін, – «сухоядіння». А також регламент постування, згідно з яким сухоядіння під час

день (понеділок у православному тижні присвячено ангелам). Отже, так вчиняють досвідчені монахи-аскети. І цього не вимагається від мирян. Чому? Тому що у справжній православній традиції в усьому повинні бути здоровий глузд і помірність. Згадаймо таку твердиню Православ'я, як знаменитий Соловецький монастир. У ньому ченці під час Великої – тобто набагато суворішого – посту вживали рибу, головне джерело енергії на холодній Півночі. Там, на відміну від фруктовово-овочового розмаїття Сходу, раціон був завжди обмежений, а природні умови – набагато жорсткішими.

Не робити культу з їжі

Висновок: чинити все за розумом. Це не означає, що якомусь мирянину не можна застосовувати єгипетську чернечу практику постового харчування: не один наш благочестивий предок робив це з успіхом. Просто в цьому випадку варто взяти благословення в духівника (так само, як і у протилежному випадку – послаблення посту з якихось причин).

Та водночас не слід витратити на це надто багато часу та уваги, пам'ятаючи: завдання посту полягає не в сортуванні харчів за ознакою «православної кошерності», а в здобутті незалежності від їжі з одночасним збереженням дарованого Богом тілесного храму нашої душі, пошкоджувати який «ревністю не по розуму» – гріх. Отже, з'їдена тарілка гречки з олією в п'ятницю або шматок риби в понеділок не будуть порушенням для мирянина. І навпаки, якщо до болю в животі об'їстися вареної картоплі навіть без олії – це буде, безумовно, порушенням посту.

Коли йдеться про вагітних, тих, хто годує немовлят, дітей, літніх та хворих – тут традиційний піст узагалі варто перевести в іншу площину, а саме – в утримання від зайвих розваг та більш зосереджену духовну працю: молитву за ближніх, щоденне читання Слова Божого, ретельний аналіз відповідності євангельській правді власних слів та вчинків.

І найголовніше – для всіх – обов'язково утримуватися від будь-якого прояву зла, чи то у думках, чи в словах, чи у вчинках.

Лариса КУЛИШ

моменти свого життя «захватися» в куточку храму та принести молитву перед цими святими образами. І дивлячись на життя цих мучеників, будете завжди на стороні правди, чого й усім нам бажаю».

Друзи зі святими й святий станеш – владика Михаїл

8 листопада, в день великомученика Дмитрія Солунського митрополит Луцький і Волинський Михаїл наголосив на важливості спілкування зі святими. Про це архієрей говорив під час проповіді на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Архієрей нагадав, що Священне Писання розповідає нам про життя святих, які є прикладом для наслідування. І протягом року, згадуючи тих угодників Божих та вшановуючи їх, ми спілкуємося із ними через молитву.

Згадуючи народну приказку «З ким поведешся, того й наберешся», керуючий єпархією зазначив: «Із преподобними будеш спілкуватися – преподобним і сам будеш». Тобто риси тих святих, про кого пам'ятаємо, ми і наслідуємо.

На завершення митрополит побажав, аби кожного дня, вшановуючи того чи іншого небожителя, отримували живий зв'язок із ними через щирі молитви. Адже «молитва наша сьогоднішня – це і дружба з цим святим. Дружба через молитву. Пам'ять через молитву».

Панотці долучилися до ювілею Палацу культури

З нагоди 60-річчя від дня заснування Палацу культури міста Луцька у цьому закладі 8 листопада влаштовано вечір, який відвідали староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець та клірик цього ж храму протоієрей Ярослав Місюк.

Учасникам заходу розповіли про історію закладу, потому відбувся святковий концерт. У дійстві взяли участь, зокрема, директор Палацу культури заслужений діяч мистецтв Юрій Войнаровський, секретар міської ради Григорій Пустовіт, інші представники влади та громадськості.

Історія цього закладу бере початок із 1957 року, коли було створено Будинок культури. Пізніше він змінив статус на Народний дім «Просвіта», нині – Палац культури обласного центру.

Владика Михаїл: вибираємо благодать Божу чи леґіон бісів?

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл наголосив на важливості наповнення своєї душі Божественною благодаттю і що може бути, коли її не здобувати. Про це високопреосвященний говорив 12 листопада під час проповіді на завершення недільної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Протягом нашого життя Творець посилає духовні дари, які наповнюють та очищають душу, пояснює владика. Заповнивши душу благодаттю Святого Духа – і нічого не буде страшно, адже Сам Господь допоможе їй. Проте якщо людина не наповнить себе цим, то там поселиться нечистий. «Вміститися у вас десять тисяч чортів і мучити будуть», – зазначає архієрей.

Тому вибір залишається завжди за людиною. Адже насильно ні Бог не діє, ні диявол нічого не зробить. Це все залежить від нашого вибору, нагадав керуючий єпархією.

На завершення митрополит Михаїл побажав, аби ми через добрі справи, та думки, та щирі молитви наповнювали свою душу благодаттю.

У луцькому соборі привітали студентів

Із нагоди Міжнародного дня студента у кафедральному соборі Святої Трійці 17 листопада відправили молебень за вихованців волинських вищих навчальних закладів.

Богослужіння очолив вице-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний. У слові душпастир привітав студентів зі святом, зауваживши:

ІОВ (КОНДЗЕЛЕВИЧ). ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ У СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

У рамках відзначення на Волині 350-річчя від дня народження іконописця Іова (Кондзелевича) Волинський краєзнавчий музей 19–20 жовтня 2017 р. провів низку заходів із дослідження творчої спадщини митця і її місця у європейському мистецтві.

На базі Музею волинської ікони відбулася XXIV Міжнародна наукова конференція «Волинська ікона: дослідження та реставрація», у якій взяли участь 45 науковців з України, Білорусі, Польщі. Мистецтвознавці, історики, музейні працівники та реставратори виступили із повідомленнями з історії, атрибутування, хіміко-технологічних досліджень пам'яток сакрального мистецтва Волині, Київщини, Тернопільщини, Чернігівщини, Слобожанщини. Матеріали повідомлень опубліковано у науковому збірнику конференції, окремий розділ якого присвячено вивченню творчої спадщини Іова (Кондзелевича). Вперше представлено розвідки про одвірки диаконських і царських врат 1696 р. зі Свято-Троїцької церкви с. Городище Луцького району (нині у Музеї волинської ікони) та образи «Успіння Пресвятої Богородиці» й «Апостоли» з іконостасу кінця XVII ст. Свято-Михайлівської церкви с. Білосток Луцького району (нині в Національному музеї у Львові ім. Андрея Шептицького). Пам'ятки на сьогодні знаходяться у процесі реставрації і потребують подальшого вивчення у контексті творчості Кондзелевича.

У рамках роботи конференції в Музеї волинської ікони відбулась наукова академія з нагоди

350-річчя від дня народження майстра. Учасники і гості мали можливість ознайомитися із шедеврами сакрального мистецтва в експозиції музею – унікальними іконами, створеними на Волині іконописцем-ієромонахом та майстром його кола. Вперше для широкого загалу представлено згадані одвірки. Анатолій Квасюк, завідувач реставраційної майстерні Волинського краєзнавчого музею, розповів про складність реставраційного процесу: товстий шар потемнілої

традиції їхнього оздоблення в Україні. Любов Єфіменко, завідувач наукового сектора рентгенографічних досліджень Національного науково-дослідного центру України, розповіла про результати техніко-технологічних досліджень ікон Кондзелевича та митців його кола. Проведена робота дає можливість за технікою письма виокремити твори майстра зі збереженої іконописної спадщини.

Особливу зацікавленість присутніх викликав мистецький проект

Автори проекту представили творчість Іова (Кондзелевича) у контексті європейського мистецтва XVI–XVII ст., на тлі творчості великих майстрів Ренесансу – Ель Греко, Рафаеля Санті, Тиціана Вечелліо, Доменіко Гірландайо. Банери демонстрували твори європейських художників і твори Кондзелевича із близькими сюжетами, технічними та композиційними елементами зображень. Проводячи паралелі робіт Іова (Кондзелевича) із роботами знамих художників, які є симво-

завершився екскурсією «Іов (Кондзелевич) і Луцьк». Гості ознайомилися з пам'ятними місцями, пов'язаними з життям видатного іконописця: Луцькою Хрестовоздвиженською церквою та Музеєм історії Луцького братства.

20 жовтня учасники конференції відвідали Свято-Михайлівську церкву с. Білосток Луцького району, де ченцем був о. Іов. Час побудови монастиря в усіх документах зазначений 1636 роком. Весь давній комплекс споруд вирізнявся не лише вибором місця (висока гора), а й архітектурними особливостями, бо зводився як фортеця. Про це говорить товщина стін церкви – від одного метра п'ятнадцяти сантиметрів до півтора метра – та хід на хори, що знаходиться в стіні й веде до двох оборонних башт. Саме у монастирі Кондзелевич навчився майстерності писати ікони, називаючи себе «смирним ієромонахом, законником монастиря Білостоцького». У храмі знаходяться образи, написані майстром, які свідчать, що індивідуальна творча манера іконописця склалася під впливом місцевої художньої культури.

Конференція завершилася прийняттям резолюції, у якій зазначили необхідність видання наукового альбому-каталогу, присвяченого життєвому і творчому шляху Іова (Кондзелевича), куди б увійшли роботи майстра, що зберігаються в музеях України.

Тетяна ЄЛІСЕЄВА,
завідувач Музею волинської ікони

оліфи, тло одвірків і дата створення знаходились під п'ятьма шарами записів; утрачено дерев'яні тиблі, що з'єднували конструкції. Учасники академії ознайомилися з науковими дослідженнями іконографії одвірків святих врат і поширення

«Іов Кондзелевич. Велич і слава. Європейський контекст. До 350-ліття від дня народження Іова Кондзелевича», який презентували народний художник України Мирослав Откович та завідувач Львівської філії ННДРЦ України Тарас Откович.

лами найвищих досягнень європейського мистецтва, можна побачити та зрозуміти велич постаті скромного іконописця, який більшу частину життя провів у монастирях Волині, але створив шедеври рівня вершин. Перший день роботи конференції

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

У ЧАРУКОВІ ВІДЗНАЧИЛИ 25-ЛІТТЯ ХРАМУ

З нагоди ювілею та престольного празника церкви Великомучениці Параскеви-П'ятниці у цьому селі Луцького районного деканату митрополит Луцький і Волинський Михайл 10 листопада очолив Божественну Літургію.

Разом із владикою служили канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, настоятель громади протоієрей Ігор Скиба, духовенство луцьких благочинь.

У проповіді високопреосвященний, привітавши усіх присутніх із подвійним святом, зазначив, що кожного дня потрібно згадувати Божих угодників і брати з них приклад. Тоді ми будемо духовно зростати, наслідуючи їхнє життя. Адже саме вони є для нас прикладами любові, терпіння та стійкості у вірі.

З нагоди свята керуючий єпархією подарував парафії ковчег із частинкою мощей преподобного Іова Почаївського. Також митрополит Михайл вручив благословенні грамоти парафіянам, котрі стояли біля витоків будівництва цього Божого дому.

Ольга ВЕРЕМЧУК,
Світлина інформаційної служби єпархії

У ЛУЦЬКУ ВІДЗНАЧИЛИ СОБОР ВОЛИНСЬКИХ СВЯТИХ ТА АКТОВИЙ ДЕНЬ ВПБА

З нагоди торжества всіх угодників нашого краю і 25-ліття відродження Волинської православної богословської академії в обласному центрі відбулися Богослужіння та урочисте зібрання за участю дев'яти архієреїв Київського Патріархату.

За повідомленням сайту *Vpba.org*, напередодні, 22 жовтня, у домовому храмі Всіх святих землі Волинської ВПБА благочинний цієї церкви ієромонах Іларіон (Зборовський), гості та студенти відслужили Вечірню з акафістом.

23 жовтня Божественну Літургію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Львівський і Сокальський Димитрій. Із ним, зокрема, молилися: митрополити Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній, Луцький і Волинський Михаїл, архієпископи Чернівецький і Кіцманський Онупрій, Полтавський і Кременчуцький Федір, єпископи Володимир-Волинський і Турійський Матфей, Кропивницький і Голованівський Марк, Дніпровський і Криворізький Симеон, Харківський і Богодухівський Митрофан; канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, представники інших духовних навчальних закладів нашої Церкви.

Тут же, у храмі, відбулася посвята першокурсників. Студенти отримали благословення на носіння підрясника, склали присягу, одержали студентські квитки та залікові книжки.

Свято продовжилося в актовому залі ВПБА. У вступному слові ректор духовної школи о. Володимир коротко підсумував

минулий навчальний рік, наголосив на бажанні розвивати ВПБА так, щоби найважливішим фактором навчання студентів залишалася їхня духовність та моральність. Також ректор представив учасникам заходу фільм про нашу академію.

Із вітальним словом від єпископату виступив митрополит Димитрій, який відзначив розвинену матеріальну базу волинського вишу та підкреслив, що богословська освіта є суттєвим важелем у формуванні майбутнього нашої Церкви.

Вітання висловили також: ректор Рівненської духовної семінарії протоієрей Віталій Лотоцький, представники Київської та Львівської православної богословської академії, Дніпровської духовної семінарії, філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, Луцького національного технічного університету, інші достойники.

Радник луцького миського голови Ігор Поліщук вручив подяки за розвиток духовної освіти, активну просвітницьку діяльність викладачам ВПБА протоієреям Миколі Цапу, Ігореві Скибі, Богданові Гриніву, ієромонаху Іларіонові (Зборовському) та Євгенові Шаюку.

Відповідно до рішення вченої ради, владика Михаїл вручив найвищу нагороду ВПБА «Ктитор академії» благодійникам Івану та Марії Корсакам, медаль «25 років відродження» – І. Поліщуківі та іншим меценатам духовної школи. Архієрейськими грамотами відзначено викладачів з нагоди ювілею їхнього викладання

– протоієрея Ігоря Скибу (20 років) та священника Ярослава Черенюка (10 років).

Кращих студентів нагородили митрополічними грантами на оплату навчання. Кілька вихованців, яких визначено голосуванням, одержали пам'ятні подарунки.

Керуючий єпархією у промові підкреслив важливість виховання духовною школою майбутніх пастирів. Тільки високоосвічені, глибоко віруючі та молитовні пастирі зможуть повести за собою людей, що й буде найкрасномовнішим доказом ефективності виховання, упевнений високопреосвященний.

Секретар вченої ради священник Владислав Фультмес представив п'ятий номер наукового богословсько-історичного фахового журналу «Волинський благовісник».

Відзначення Собору, тобто дня спільного вшанування, всіх святих землі Волинської 23 жовтня започатковано 1881 р. – на честь 50-ліття повернення в Православ'я Свято-Успенської Почаївської лаври, яка більше віку перебувала в підпорядкуванні уніатів.

Перелік відомих прославлених Церквою подвижників благочестя, які просяяли на Волині або пов'язані з нею, починають рівноапостольні першовчителі слов'ян Кирило та Мефодій. Цей сонм поповнюється новими іменами. Зокрема, не так давно долучились новоканонізовані: преподобний Амфілохій Почаївський, благовірний князь Володимир Василькович, мученик Данило Братковський.

Волинській православній богословській академії вже понад 220 років. Вона є наступницею Острозької єпаршої семінарії, заснованої єпископом Варлаамом (Шишацьким) 1795 р. Протягом своєї історії навчальний заклад діяв у різних містах, кілька разів його закривали й відновлювали. У 1992 р. відбулося відродження духовної семінарії в незалежній Україні, яку 2011-го реорганізовано в богословську академію.

Протоієрей Віталій СОБКО, Ольга ВЕРЕМЧУК.
Світлина інформаційної служби єпархії

УГРИНІВ: ОСВЯТИЛИ ОНОВЛЕНИЙ БОЖИЙ ДІМ

У церкві Воздвиження хреста Господнього цього села Горохівського деканату митрополит Луцький і Волинський Михаїл відправив чин оновлення храму та Божественну Літургію. Зокрема, 19 листопада, в 24-ту неділю після П'ятдесятниці, тут освячено новий іконостас – копію старого, зовсім ветхого, – та відновлені розписи.

Привітавши учасників свята з важливою подією, архієрей у проповіді наголосив на важливості шанування насамперед тих ікон, котрі мають

безпосереднє відношення до нашої землі. Разом із цим владика нагадав: через реліквії ми проявляємо шану і любов до Божих угодників, з якими хочемо поєднатися та в яких просимо заступництва. Слід не забувати, що ми вшануємо не ікони як матеріал, з якого вони зроблені, а тих, кого на них зображено, звернув увагу високопреосвященний.

Із керуючим єпархією молилися декани: горохівський – протоієрей Андрій Сидор, луцький районний – протоієрей Володимир Присяжнюк,

настоятель парафії священник Микола Себет, духовенство цих благочинь, голова ОТГ Світлана Соколюк, багато інших мирян.

На завершення Служби владика Михаїл вручив головному жертводавцеві Андрію Туракову чергову церковну нагороду.

Перша згадка про дерев'яний храм Воздвиження хреста Господнього в Угринові належить до XVII ст. Відомо, що в 1797 р. до церкви було приписано 50 дворів, 299 парафіян. Із роками, коли почала руйнуватися, збудували новий,

цегляний храм, який освячено 1854 р., про що свідчить напис на дошці іконостаса, який виготовляли протягом 1858–1868 рр.

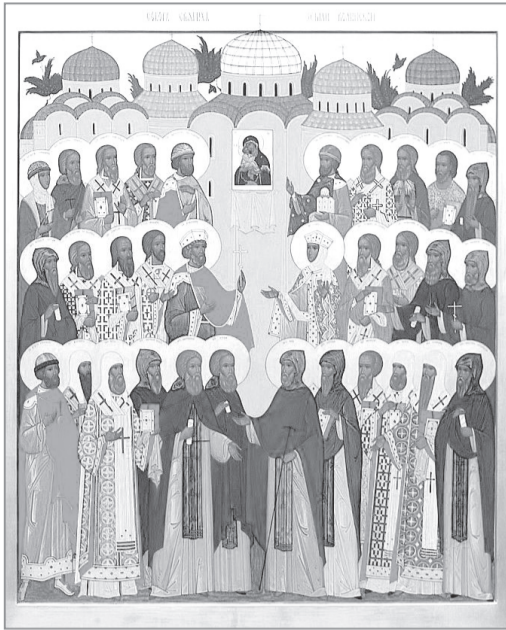
У 1961 р. радянська влада закрила святиню, зробивши з неї зерновий склад. 2 вересня 1989 р. в цьому Божому домі знову стали правити. У серпні 2014-го громада покинула Московський Патріархат, увійшовши до Київського.

Ольга ВЕРЕМЧУК.
Світлина інформаційної служби єпархії

ПЕРЕДРУКИ

ХТО ВОНИ – ВОЛИНСЬКІ СВЯТІ?

У мерехтінні свічок і тиші храму вони дивляться на нас з ікон – безмовні та незворушні. Ці люди з минулого на церковних образах майже всі на одне обличчя – серйозні, з довгими бородами, в архієрейському одязі або чорних плащах. Здається, що у них спільного із сьогоднішнім днем? Але одного разу ти з важким серцем приходиш до церкви. А згодом ловиш себе на думці, що твоя проблема дивним чином вирішилася. І вже по-іншому розглядаєш ікони з ликами святих, замислюючись над питанням: невже це дійсно їхня допомога?

Нещодавно Православна Церква відзначала

особливий день – Собор усіх святих Волинської землі. Наші читачі знають про нього за іконою, на якій — великий гурт людей із німбами над головами. Є тут історичні особи – князь Володимир Великий, княгиня Ольга, просвітителі Кирило і Мефодій, Нестор Літописець, луцький князь Микола Святоша, мученик Данило Братковський. Усі вони так чи інакше захищали Православ'я. І всі вони або народилися на історичній Волині, або пов'язані з нашим краєм особливими моментами свого життя.

Докладніше розповісти про Собор усіх святих Волинської землі, а також про суть поняття святості ми попросили ректора Волинської православної богословської академії протоієрея Володимира Вакіна. У навчальному закладі, яким він керує, Собор усіх святих – це актовий день, тобто щось на зразок престольного празника. Тутешні студенти вшановують волинських угодників не тільки як покровителів своєї альма-матер, а й як особистих наставників. Адже знайти «свого» святого, наслідувати його життя і за потреби просити про допомогу – одна з перших порад майбутнім священикам.

– Собор усіх святих, у Волинській землі просялятих, налічує понад 30 осіб. До нього увійшли різні люди, бо різним служінням можна догодити Богові, – розповідає отець ректор. – Тут ви побачите архієреїв, монахів, князів, простих мирян. Але їхнє походження не важливе. Має значення тільки те, з якою любов'ю ти робиш свою справу, чим можеш пожертвувати заради інших. Одна чернеча історія розповідає про чоловіка, який прийшов у монастир, а через деякий час знайомі запитали його, чим він там займається. «Що я можу робити?

– відповів той. – Читати не вмю, писати теж. Можу тільки рубати дрова і носити воду». – «Але до монастиря ти також рубав дрова і носив воду?!» – «Так, але тепер я це роблю з любов'ю». І саме у цьому вся суть. Коли робиш справу з любов'ю, жертвуєш своїми інтересами заради спільного блага, служіння іншим, тоді й набуваєш святості.

Хто і як визначає, що людина стала святою? Отець Володимир каже, що формально це вирішує Церква на своєму Помісному Соборі. Але в першу чергу на святість життя вказує Сам Бог. Дуже часто ті, хто її досягнув, не ставили за мету бути прославленими. Швидше навпаки: якщо ти бажаєш слави святого, значить заплілений гординою. Тому справжні святі часто приховували свої добрі справи, про їхнє буття мало знали оточуючі. Але через деякий час Господь прославляв їх – і після молитов до них відбувалися чудеса.

– Власне, ці дива, зокрема зцілення від хвороб – головні ознаки того, що людина знайшла ласку в очах Божих та заслужила святості. Тоді Церква її пошановує, бо вона наблизилася до Господа в Царстві Небесному. Оскільки Він чує її молитви, то відбуваються різні дива, – наголошує панотець.

Існує стереотип, що святі мають бути скромними, тихими, неконфліктними. Неспокійним натурам до Раю нібито потрапити важко. Але це не так, запевняє душпастир і наводить як приклад митрополита Петра (Могила). Каже, був дуже енергійним чоловіком. Намагався вникнути в усі сфери церковного життя і навести там порядок. Його вчинки були рішучі, зовсім не флегматичні. Митрополита критикували за всюдисущість, але саме завдяки своїй кипучій натурі він встиг багато зробити. Прожив Петро (Могила) недовго – лише

50 років, проте його правління історики називають «золотою добою» духовного розвитку України. Так само «людиною з характером» був і мученик Данило Братковський, якого в Луцьку привселюдно стратили.

– Список Собору всіх волинських святих не закритий, – каже о. Володимир Вакин. – Він постійно оновлюється. Наші сучасники теж можуть потрапити до нього, бо святість – це не просто історичний факт чи подія, а те, що може відбутися й зараз. Кожен покликаний до неї, тобто наблизитись до Бога. І те, що хтось грішить, не означає, що він не може стати святым. Через покаяння нам дано побачити свою немічність, яка потребує Лікаря й оздоровлення. А Лікар і оздоровлення – це Сам Господь, Який повертає цілісність душі й тіла.

– Панотець, а Вам у житті та роботі колись допомагали святі Волинської землі?

– Так, і то дуже відчутно. Турбот в академії завжди вистачає: це й опалювальний сезон, і утримання студентів: треба їх годувати, створити умови для навчання і проживання. Сутужно буває часто. Тоді я з особливою надією молюся до наших покровителів, і вони не посоромлюють. Одного разу були дуже потрібні гроші для конференції. Я не мав уявлення, де їх можна взяти. А після молитов кошти несподівано надійшли. Причому якраз у потрібній сумі, з точністю майже до гривні... Буває, що мені як ректору доводиться приймати непрості рішення. Особливо коли йдеться про майбутнє студентів. Тоді теж прошу у святих підказки, як вчинити, щоб не помилитися. І вони завжди допомагають.

Наталка ЧОВНИК

Volyn.com.ua. Світлина священника Романа КОБРИЯ

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

ПРОЩА В ЛІКАРНЯНИХ ЗАКЛАДАХ

Протягом двох тижнів, 1–15 листопада, у медичних закладах обласного центру служили акафіст перед іконою Богородиці «Всецариця». Як повідомляла інформаційна служба єпархії, це копія відомого афонського чудотворного образу, який передали для богомілля зі Львова. За час перебування реліквії в Україні зафіксовано 25 зцілень від онкозахворювань.

Розпочав прощу митрополит Луцький і Волинський Михаїл. У храмі Великомученика і цілителя Пантелеймона обласної клінічної лікарні з владиною, зокрема, молилися віце-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, капелани лікарняних закладів, головний лікар Іван Сидор, медперсонал, пацієнти та інші миряни.

У слові архієрей зазначив, що сьогодні за допомогою цієї молитви ми укріпилися у вірі. Адже якщо в людини велика віра, то вона отримує зцілення від Самого Бога. Тому керуючий єпархією побажав, аби нам, утвердженим у вірі, Господь допоміг вилікуватися і залишатися здоровими, не лише фізично, а й духовно.

Наступні молебні з акафістами служили: у Луцькому клінічному пологовому будинку, на станції швидкої медичної допомоги, в обласній дитячій лікарні, міській поліклініці № 2, клінічній лікарні, військовому госпіталі, обласній психіатричній лікарні № 1, що в с. Липини, військовому госпіталі ветеранів, поліклініці № 3, обласному тубдиспансері, онкодиспансері й хосписі та на місці побудови храму на честь цієї чудотворної ікони, що знаходиться біля цього закладу. Також молилися перед реліквією в міській поліклініці № 1, обласній інфекційній лікарні та обласній лікарні, що в с. Боголюби.

Останню відправу цього богомілля теж очолив архієрей. Виглошучи проповідь, він зазначив, що Господь проявляє до нас своє чоловіколюбство та через нестачу нашої віри, яка може нас

зцілити, послає лікарів для фізичного лікування. Але варто не забувати, що без віри ніколи не вдасться одужати повністю, підкреслив керуючий єпархією. Тому ми організували прощу, аби в такий спосіб зміцнити всіх насамперед духовно.

Цьогоріч паломництво в медзакладах проведено в'яте. Минулого року служили акафіст перед іконою преподобного Амфілохія Почаївського з частинкою його мощей.

Оригінал ікони «Всецариця» написано в XVII ст. Її передав своїм учням відомий старець Йосиф Ісихаст. Збереглася його розповідь про цей образ.

Одного разу до святині підійшов юнак і щось довго бурмотів. Аж раптом обличчя Богородиці осяялось і невидима сила кинула його на землю. Коли хлопець прийшов до тями, то зі страхом

побіг сповідатися, розповівши душпастирю, що займався магією і прийшов до ікони, аби перевірити свою силу. Але після того, що трапилося, молодик покавсяся, зцілив свої душевні недуги та залишився на Афоні.

Уперше проявивши чудесну силу проти чарівництва, «Всецариця» показала і благодать зцілення хворих на рак – страшну хворобу сучасного людства. Адже поширення захоплення магією, чаклунства, окультизму можна порівняти з ураженням людського організму злоякісною пухлиною.

Тож не дивно, що відтоді по всьому світу перед цією іконою прагнуть помолитися насамперед ті вірні, які хворіють на цю та інші недуги.

Протоієрей Віталій СОБКО, Ольга ВЕРЕМЧУК.
Світлина інформаційної служби єпархії

ТОЧКА ЗОРУ

ПРО РЕФОРМАЦІЮ, РІЗДВО ПО-НОВОМУ ТА БАГАТО ІНШОГО

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл дав розлоге інтерв'ю виданню *Pravda.lutsk.ua*. Публікація вийшла 21 листопада, у день Собору Архистратига Божого Михаїла та всіх небесних сил безплотних.

Зокрема, підсумовуючи 25-літню діяльність Київського Патріархату в нашому краї, керуючий єпархією підкреслив, що за цей час пройде великий шлях: від кільканадцяти до кількох сот парafій і священників, розбудовується Волинська православна богословська академія, монастирське життя тощо.

Згадуючи про 400-ліття заснування Чеснохресного братства в Луцьку, високопреосвященний зупинився на діяльності нинішніх спадкоємців-братчиків та створенні Хрестовоздвиженського монастиря. Його насельники служать нині на залишках першого на Волині

мурованого храму – собору Івана Богослова у замку Любарта. А от чи відновлювати цей Божий

дім, чи зберігати його в нинішньому вигляді (накритий археологічний розкоп, який можна використовувати як церкву), повинна вирішити луцька громада. Головне – щоб тут лунала молитва.

Торкуючись цьогорічного відзначення 500-ліття Реформації, його високопреосвященство наголосив, що внаслідок виступу Мартіна Лютера з'явилися конфесії, в яких виразніше представлено соціальне служіння. Воно аж ніяк не чуже і для Православ'я. Проте коли говорять, що реформаційні процеси у Західній Церкві реформували і все західне суспільство, привели до великого прогресу, мусимо подивитися правді у вічі: нинішня секуляризація Європи й Америки – це теж наслідок Реформації. «У нас Православ'я є фундаментальним, має міцні позиції, люди горнуть до Церкви, а на Заході від

Християнства залишилося небагато. Гадаю, це теж є певним показником».

Однак ми повинні плекати почуття єдності з християнським Заходом і відзначити Різдво Христове 25 грудня, тобто за новоюліанським календарем, як більшість Православних Церков. Але владику підкреслив, що це лише його особиста думка. Київський Патріархат і надалі житиме за старим, юліанським стилем, аж доки сам церковний народ дійде до бажання перейти на «новий», щоб це не призвело до розбрату.

В інтерв'ю митрополит Михаїл зупинився й на багатьох інших цікавих питаннях. Повністю матеріал можна прочитати на сайті Pravoslavivolyni.org.ua, у розділі «Статті».

Віктор ГРЕБЕНЮК

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3.

на студентах лежить велика відповідальність. Адже минуло не так багато часу і саме вони будуватимуть майбутнє нашої Церкви й держави. Тому священник побажав молоді завжди залишатися щирими християнами, які сумлінно й відповідально ставляться до будь-яких викликів життя, і щоби Господь допоміг дійти до тих вершин, яких прагне людина.

У Піддубцях парафія облаштувала тимчасовий храм

18 листопада митрополит Луцький і Волинський Михайл в обладнаному приміщенні освятив престіл на честь апостолів Петра й Павла в цьому селі Луцького районного деканату.

На завершення Божественної Літургії високопреосвященний у проповіді обґрунтував важливість перебування людини у церкві. Адже будучи у спільній ревній молитві до Господа, відчуваємо радість душі. І не важливо, чи молишся під великими куполами, чи у маленькій каплиці. «Людина спасється там, де зі щирим серцем іде до Бога», – зазначив владика.

У молитві взяли участь декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії священник Михайло Савка, духовенство цього благочиння, сільський голова Борис Горбатюк та інші віряни.

До речі, на території малого Божого дому цього дня освячено і встановлено два прапори: український державний та єпархіяльний.

Інформаційна служба єпархії повідомляла, що влітку керуючий єпархією здійснив чин заснування нової церкви на цьому місці. Досі в селі діяв лише один храм, який використовує Московський Патріархат. Останнім часом у Піддубцях згуртувалося чимало православних українців, які не бажають підтримувати Церкву держави-агресора, тож тут утворено парафію Київського Патріархату і вона активно взялася за розвиток свого духовного осередку.

Староста собору долучився до свята аграріїв

Староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла взяв участь в урочистостях з нагоди Дня працівника сільського господарства.

Дійство відбулося 18 листопада у Волинському академічному обласному муздрамтеатрі імені Т. Шевченка. У заході взяли участь, зокрема, голова ОДА Володимир Гунчик, секретар міської ради Григорій Пустовіт, інші представники влади та громадськості.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslaviavolyni.org.ua

ДУХОВНА ШКОЛА

ВІДБУВСЯ ФЕСТИВАЛЬ ПАРАФІАЛЬНИХ НЕДІЛЬНИХ ШКІЛ

Третій фестиваль-конкурс «Діти, які знають Бога» провели 29 жовтня в районному будинку культури м. Ківерці.

Розпочалося дійство із вітального слова митрополита Луцького і Волинського Михайла. Потому відбулися виступи вихованців недільних шкіл Ківерецького, Рожищанського та Маневичького деканатів. Діти виконували пісні, духовні та патріотичні поезії, змагалися у вікторинах.

У заході, зокрема, взяли участь благочинні протоієрей: луцький міський – Михайло Онищук, ківерецький – Іван Семенюк, рожищанський – Василь Шняк, маневичький – Андрій Закидальський, інше духовенство цих благочинь.

На завершення фестивалю колективи недільних шкіл отримали благословенні грамоти єпархіяльного архієрея та спільно виконали гімн «Боже великий, єдиний».

Ольга ВЕРЕМЧУК.

Світлина з сайту Rozhyshe.rayon.in.ua

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

1 січня

День народження: 40 років тому, 1978-го, – протоієрей Олександр Сенів, настоятель парафії Святителя Василя Великого в с. Боголюбів Луцького районного деканату.

5 січня

День народження: 25 років тому, 1993-го, – священник Василь Скулинець, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона (Залізнична лікарня), клірик парафії Апостола Андрія Первозваного у Ковелі.

6 січня

День висвяти: 15 років тому, 2003-го, – протоієрей Андрій Сех, настоятель парафії Апостолів Петра й Павла в Глобах і Великомученика Юрія Переможця в с. Вівчицьк Ковельського районного деканату.

День народження: 45 років тому, 1973-го, – протоієрей Володимир Лозинський, настоятель парафії Преображення Господнього в с. Змієць Луцького районного деканату.

20 січня

День заснування храму: 20 років тому 1998-го – церква

Пророка Предтечі і Хрестителя Йоана в Цумані (Ківерецький р-н).

25 січня

День народження: 40 років тому, 1978-го, – священник Олег Корчинський, настоятель парафії Апостола і євангеліста Луки в с. Вигуричі Горохівського деканату.

26 січня

День народження: 35 років тому, 1983-го, – священник Володимир Горбачук, настоятель парафії Архистратига Михайла в с. Дачне (Уляна) Ківерецького деканату.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, бо-голюб'язні отці, браття і сестри! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ПАЛОМНИЦТВА

16 грудня – у жіночий монастир Покрови Пресвятої Богородиці (чудотворна ікона Божої Матері) в с. Тростянець Ківерецького деканату. Виїзд о 13.00. Повернення – о 17.00. Пожертва 70 грн.

17–22 грудня – до святинь Італії: Венеція, Рим, Барі (для тих, хто має візу). Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

23 грудня – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Пожертва 300 грн.

24 грудня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межиріччі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Гордку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Пожертва 180 грн.

30 грудня – на нічну Літургію в жіночий монастир Покрови Пресвятої Богородиці

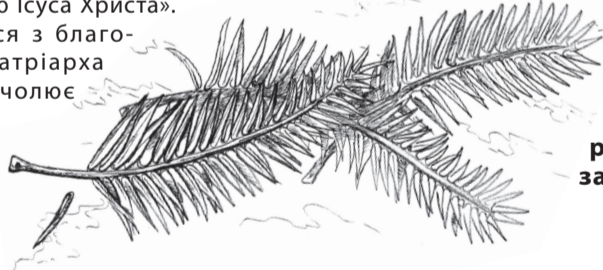
в с. Тростянець Ківерецького деканату. Виїзд 29 грудня о 23.00. Повернення – 30 грудня о 03.00. Пожертва 70 грн.

2 січня 2018 р. – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 180 грн.

3–8 січня 2018 р. – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета, очолює митрополит Луцький і Волинський Михайл): Хайфа

– долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомилля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача на обласному державному телебаченні «Що каже священник» (виходить раз на місяць). Слідкуйте за телепрограмою.

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помінь Української Православної Церкви!

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії

Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ТОВ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. ц. – Наклад 2800 пр.
Передплатний індекс 91241

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Петро САЙКЕВИЧ (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) info@sluzhba@ukr.net

Сайт – pravoslaviavolyni.org.ua
info@pravoslaviavolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар архієпископ КОНСТАНТИН (Марченко) Моб. (096) 781-80-59.
Pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97
kijuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

СКЛАД-МАГАЗИН ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Час роботи: понеділок–п'ятниця, 10:00–18:00, в суботу – 10:00–15:00, обідня перерва – 13:00–14:00.

НАПОВНЮЙСЯ БЛАГОДАТТЮ – І ПЕРЕМАГАЙ!

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла*

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Слава Ісусу Христу!

Згадуючи сьогоднішнє євангельське читання, звичайно, ми можемо говорити про воскресіння, почувши про смерть. Але всі ці приклади, які ми чуємо в Священному Писанні, у першу чергу нагадують нам про саме життя, про цінність життя, про зміст життя – оцінюючи це із площини тимчасового земного життя. Але всі ці приклади наводяться із ознакою життя вічного.

Земне життя, звичайно, важливе. І ніхто цього не заперечує, і не говорить, що земне життя треба провести в стражданнях, земне життя треба провести в якихось тортурах, бо головне – там, де вічне життя. Так ми не говорим і не будемо говорити, бо це неправильно. Тому, що сам Господь в основі творіння людини заклад зміст: «блаженство тварі і слава Творця». Прославляючи Бога, ти стаєш людиною щасливою. І прославляючи Бога, ти поєднуєшся з Ним у вічності.

Але все це має свою ступеневість. Як оповідає апостол Павел, говорячи: не знаю я, чи в тілі, чи без тіла, чи в свідомості, чи в несвідомості, але був піднесений до сьомого неба. І бачив таке, про що мені не вистачає словесних виразів, щоб описати, що я бачив і що я відчував. Тобто немає слів, відповідних тому стану, в якому перебував апостол. Не можна описати тому, що кожне слово має своє якесь певне обмеження. І оця ступеневість наша до Царства Небесного починається із нашої появи тут, на землі.

У тому, що людина появилася на цій землі, немає нічого випадкового. Це – закономірність, що ти прийшов у цей світ. Ти – як образ і подібність Боже. Не випадковий елемент, не випадковий об'єкт, суб'єкт чи щось інше. А ти як людина прийшов у цей світ для чогось. І ось цю важливість, для чого ти прийшов у цей світ, усвідомлювати потрібно і пам'ятати. І це важливо себе запитувати постійно. Не скажу, що кожен ранок, бо втомилося і забудемо. Але запитувати постійно: «Для чого я прийшов у цей світ?»

І приклади того, що людина є сопричасник вічності, – власне, ось ці приклади, кого воскресив Христос. Та саме воскресіння Ісуса Христа говорить про вічність. Не про тимчасовість, а про вічність. Тому, що руйнується саме поняття смерті. «Однією людиною гріх ввійшов у світ, а гріхом ввійшла смерть». Наслідком гріха є смерть.

Причому смерть починається, в першу чергу, духовна, не фізична. Якщо людина вмерла уже в душі своїй, то вона помирає і в тілі. Багато наукових інституцій проводили такі приклади: говорили людині (жорстокий приклад, но так було): ти помреш у такому-то віці. І здорова людина, доживаючи до певного віку, до тої цифри, яку йому назвали, починала хворіти, занепадати і плюс-мінус у той термін помирала. Чому так ставалося? Тому, що так сказали, чи такий фізичний стан? Тому, що людина відійшла від Бога. Тобі Бог є Господар життя. І тому Він може визначити, коли тобі прийти в цей світ, а коли відійти. Але якщо ти відходиш від Бога, то Господь попускає відбутися тому, в що ти повірив. Ти вірив у якусь конкретну цифру, що тоді помреш.

Або людина помирає, якщо вважає, що вона в своєму житті все зробила. І найбільш депресивний стан – це сорок років. Чому сорок – початок цього депресивного стану? Бо ти вже народив дітей, вони [вже, може, й] одружились і вже привели тобі внуків. А твій який зміст? Ну погрався внуками... І, здається, чоловік – в один напрямок, жінка – в другий напрямок, залишаєшся один. І, здається, місію виконав, дітей народив, вивчив, тепер є внуки, можна б піти й на пенсію. Немає змісту життя.

Найчастіша поява хвороб – після сорокалітнього віку. Тобто людина вмирає, вважаючи, що її місія особлива – тільки народити дітей. Це неправильно. Твоя місія – все своє життя славити Бога: народженням дітей, працею, облаштуванням, якими-сь іншими діями до останнього твого подиху ти повинен це робити. Оце твоя місія.

А не тільки якась місія така [порівняно] дрібна. Всі розмножуються. Кожна пташка після народження дітей не вмирає. Живе далі, знов літає і знов розмножується. Ми ж не можемо опустатися до рівня лише розмноження. Це неправильно.

Є інші цінності, якими потрібно жити. І Господь у Євангелії говорить: «хто любить батька чи матір більше, ніж Мене, недостойний Мене; і хто любить сина чи дочку більше, ніж Мене, недостойний Мене...». Це не якась така євангельська «грубість» щодо сім'ї, а отрезвлення, що не це твоя основна місія. Це елементарна твоя місія – народити дітей, звести будинок і все таке інше. Це твоя елементарна місія, як ранком одягнутися, вмитися тощо. Але, напевно, є якась місія особлива. Напевно, вища твоя якась місія, ніж робота, діти і все подібне. Так от це розуміння, що якась місія особлива, повинно ставити перед нами питання: «А яка ж моя місія особлива, крім звичайних речей?». І вона в кожного індивідуальна, але спільна – це прославлення Бога, словесно і ділами.

Словесно. Тому і підкреслюється оце: «сьомий день – Господу Богові Твоєму». Це твоя місія: прийти і прославити Творця у визначений термін. Якщо ти забув або можеш забути по своїй немочі, то закон описує: «сьомий день – Господу Богові Твоєму».

Нагадування тобі й іншими справами, якими ти повинен виразити повноту свого генія. Кожен із нас геніальний. Кожен. Не треба думати, що ти безталанний, ти нікому не потрібний...

Особливо жінки в такому стані депресії. Ось вона без чоловіка, вже «нікому не потрібна». Неправда це! Немає жінки, яка б не була під опікою чоловіка. Немає! Чи це вдова, чи це незаміжня. Вона або під опікою батька як чоловіка, під опікою брата як чоловіка, ще когось із чоловічої статі. Але якщо так немає, то під опікою Самого Бога. Ми називаємо таких – невіста Христа. Нею Бог опікується, як і кожним із нас. Тому не можна думати, що ти нікому не потрібний, твоя місія виконана і на тому життя має скінчитися. У Псалтирі сказано, що живе людина «сімдесят років, при силі вісімдесят, а все, що більше, це труд і турботи». Тому раніше сімдесят років гріховно навіть про пенсію думати... Все повинно бути наповнене життям. Але ми чекаємо пенсії як часу такої собі бездіяльності. Гроші «надарма». Пенсія

ж тут, у мізках в тебе, а не в чомусь іншому. А все інше повинно бути наповнене життям. Сімдесят років теж повинно бути наповнене життям, що не помічаєш, як дні летять. А вже до вісімдесяти можеш помічати, як дні летять. А вже коли тобі після вісімдесяти, можеш подивитися, як сходить сонце. Все повинно бути наповнене життям, а не сидінням: аби ранок прийшов, аби вечір настав... Наповнене змістом і життям, все інше – гріховне. Тому не бути в нас ніяких ні депресій, ні втоми, ні чогось іншого. І коли ти живеш, Господь дає тобі дар життя, Він животворить тебе.

Ось ми сьогодні рукополагали двох. Ви молилися, я рукополагав. Але молилися і слухали, які слова? «Божественна благодать, яка немічне лікує і недостачу доповнює, рукопоставляє...» і називали, кого. Божественна благодать того, який хоче жити... Що таке священство? Це бажання служити Богу і людям. І Божественна благодать йому в цьому сприяє. Ось так Божественна благодать і нас наповнює кожного разу, як ми приходимо до храму. Животворить нас, наповнює життям.

Чому «сьомий день – Господу Богові твоєму»? Циклічність така. Така природна Богом установлена циклічність. У сьомий день треба приходити і наповнювати свою душу Божественною благодаттю, яка тебе животворить. Ну увіть собі, як механізм. Не заправься – далеко на машині поїдеш? Недалеко. Не заправився і стоїш. Але якщо ти вчасно все робиш, то й автомобіль працює. Якщо в механізмі така визначеність, то в людини ж більша – як у Божого творіння. Вона потребує постійно оцієї Божественної благодаті, бо в неї закладено богородібність. Це необхідність не тільки один раз на сім днів, а постійно, 24 години на добу бути в контакт з Богом. Через молитву, через прославлення. Але визначено й особливі дні. Це звичайно сьомий день, у який ти приходиш і наповнюєшся Божественною благодаттю. І всі піснеспіви приводять до цього. Ми ж співаємо в Херувимській пісні слова: «відкладімо нині всякі життєві піклування». Тобто хай тебе нічого не турбує в цю хвилину. Наповни свою душу Божественною благодаттю і ти будеш сильніший, Божественною благодаттю будеш сильніший.

Скільки б не придумували психологічних тренінгів на зразок там «я сильний, я все можу», – це такі самоустановчі дурниці.

Звичайно, через віру людина, через благодать утверджується. Без Божественної благодаті нічого тобі не pomoже. Можеш скільки хоч собі казати: «я дуже сильний», але якщо Господь тобі не дасть сили – і ложки до рота не піднімеш, не то що. І нічого ти не переможеш, яку би ти мускулатуру не мав. Якщо не буде в тобі сили Божественної благодаті, нічого не переможеш, нічого не переможеш. І треба це знати і в це вірити. І не вимагати весь час: «доведи мені, Боже, покажи мені, що я ось такий сильний і я це можу». Не іскушайте Бога. Бо написано: «не введи нас у спокусу, але визволи від лукавого».

Тому хай вірою наповнюється серце наше, що сенс нашого життя – це прославлення Бога. Сенс нашого життя – не слідування, скільки тобі років, а повноцінно прожитий день. Сенс твого життя – Царство Небесне, до якого ти своєю працею, своєю молитвою повинен прагнути. І тому не може бути такого поняття: «аби дожити», «а як би день до вечора» чи «я вже мертвий». Нічого не прожив! Ти повинен бути так: у неділю – або в храмі, або – на Гараздзі [луцький міський цвинтар]. Іншого місця нема. Ну хворий може ще десь у лікарні... Ти або молишся, або вже мертвий. Іншого стану не може бути. Є або рай, або пекло. Іншого нема. А таке: «завтра прийду... післязавтра, може, зайду... завтра в мене ще щось там» – нема такого стану, не написано так. Покажіть мені, що написано, – і я буду це виконувати сам. А якщо нема – виконуйте, що написано в Священному Писанні й не розсуджайте від вітру голови своєї.

Тому Бог нам на поміч розуміти і цінити життя, яке Він дарує нам. Кожен день його прожити повноцінно, прославляючи Бога. Не лінитися і пам'ятати, що особливі дні, які визначив нам Бог у нашому житті, – воскресні, у котрі ми повинні прийти до храму, наповнити своє серце, свій розум, свою душу і своє тіло Божественною благодаттю, яка «немічне лікує і недостачу доповнює».

Бог вам на поміч у подальшому вашому житті!

Слава Ісусу Христу!

* Виголошено 20 листопада 2016 р., в неділю 22-гу після П'ятдесятниці, на завершенні Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.